

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Πρωτ. _____

Αριθ.

Διεκπ. _____

Από τα επίσημα Πρακτικά της ΙΑ΄, 21 Οκτωβρίου 2003,
Συνεδρίασης της Ολομέλειας της Βουλής, στην οποία
ψηφίστηκε το παρακάτω σχέδιο νόμου:

Κανόνες τιμολόγησης, ρυθμίσεις Φ.Π.Α. ηλεκτρονικών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2001/115/Ε.Κ. ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 20ής ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2001 (ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΛ 15/ 17.1.2002 ΣΕΛ. 24)

Άρθρο 1

Μετά το άρθρο 18 του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (π.δ. 186/1992 (ΦΕΚ 84 Α΄) προστίθεται άρθρο 18α ως έξης:

«Άρθρο 18α

Εναρμόνιση των όρων που επιβάλλονται στην τιμολόγηση με την Οδηγία 2001/115/Ε.Κ. του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Ο επιτηδευματίας οφείλει να εξασφαλίζει την έκδοση τιμολογίου από τον ίδιο σύμφωνα με τα οριζόμενα από τις διατάξεις του Κώδικα αυτού, καθώς επίσης εξ ονόματός του και για λογαριασμό του από τον πελάτη του ή από τρίτον, για τις παραδόσεις αγαθών ή παροχή υπηρεσιών που πραγματοποιούνται από αυτόν είτε στο εσωτερικό της χώρας είτε σε άλλα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε σε τρίτη χώρα.

2. Τα πρόσωπα που εκδίδουν τιμολόγιο εξ ονόματος και για λογαριασμό του επιτηδευματία μπορεί να είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα, σε άλλα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε τρίτη χώρα, με τους ακόλουθους όρους και προϋποθέσεις:

α) Τα πρόσωπα αυτά να είναι φορολογικά υπαρκτά και να αποδεικνύεται η άσκηση δραστηριότητας στη χώρα εγκατάστασής τους από επίσημο έγγραφο της οικείας φορολογικής αρχής πριν την έκδοση του πρώτου τιμολογίου.

β) Να έχει καταρτισθεί έγγραφη συμφωνία μεταξύ τους, η οποία να έχει κατατεθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. του επιτηδευματία για λογαριασμό του οποίου ο πελάτης ή ο τρίτος εκδίδει τιμολόγια.

Στο συμφωνητικό αυτό περιέχονται τουλάχιστον τα πλήρη στοιχεία των συμβαλλομένων, η ακριβής διεύθυνση της εγκατάστασης από την οποία θα εκδίδονται τα τιμολόγια, καθώς και ρητή αποδοχή της συγκεκριμένης διαδικασίας, που καθορίζεται με το άρθρο αυτό.

γ) Όταν εκδίδονται τιμολόγια από τον πελάτη του επιτηδευματία, στο συμφωνητικό αναφέρονται επιπλέον και οι όροι της τιμολόγησης, καθώς και οι διαδικασίες αποδοχής του κάθε τιμολογίου από τον επιτηδευματία. Τα ανωτέρω ισχύουν αναλόγως και στην περίπτωση έκδοσης τιμολογίων από τον πελάτη ή τον τρίτο που είναι εγκατεστημένος σε χώρα με την οποία δεν υφίσταται νομική πράξη για την αμοιβαία συνδρομή με την προβλεπόμενη από τις διατάξεις του ν. 1402/1983 (ΦΕΚ 167 Α΄), του ν. 1914/1990 (ΦΕΚ 178 Α΄) και τον Κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 218/1992 του Συμβουλίου της 27ης Ιανουαρίου 1992 (Επίσημη Εφημερίδα ΕΛ 024/1.2.1992 σελ. 001-005).

δ) Τα εκδιδόμενα τιμολόγια από τον πελάτη του επιτηδευματία ή τον τρίτο πρέπει να φέρουν τα πλήρη στοιχεία του πελάτη ή του τρίτου, καθώς και του επιτηδευματία για λογαριασμό του οποίου εκδίδονται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του Κώδικα αυτού διακριτά και με σαφή αναφορά στην ιδιότητα εκάστου και ειδικότερα:

αα) Ο πελάτης ανεξάρτητα του τόπου εγκατάστασής του εκδίδει το τιμολόγιο στο όνομα και για λογαριασμό του επιτηδευματία με την ένδειξη «αυτοτιμολόγηση». Ειδικά όταν ο πελάτης είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα, τα τιμολόγια εκδίδονται από ιδιαίτερη σειρά κατά προμηθευτή.

ββ) Ο τρίτος ανεξάρτητα από τον τόπο εγκατάστασής του εκδίδει τα τιμολόγια στο όνομα και για λογαριασμό του επιτηδευματία με την ένδειξη «ανάθεση τιμολόγησης».

ε) Για τα τιμολόγια που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν οι διατάξεις του Κώδικα αυτού.

3. Στο τιμολόγιο, πέρα των όσων ορίζονται από τις κατ' ίδιαν διατάξεις του Κώδικα αυτού, αναγράφονται υποχρεωτικά και οι ακόλουθες ενδείξεις:

α) Όταν η πράξη απαλλάσσεται από το Φ.Π.Α. ή όταν ο πελάτης είναι υπόχρεος στο Φ.Π.Α., η αντίστοιχη εθνική διάταξη ή κάθε άλλη διάταξη σύμφωνα με την οποία η παράδοση απαλλάσσεται ή υπάγεται στη διαδικασία αντιστροφής της επιβάρυνσης.

β) Επί ενδοκοινοτικής παράδοσης ενός καινούργιου μεταφορικού μέσου, τα στοιχεία που απαριθμούνται στο άρθρο 11 παρ. 4 του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν.2859/2000, ΦΕΚ 248 Α').

γ) Όταν εφαρμόζεται το καθεστώς του περιθωρίου κέρδους, η αναφορά στο άρθρο 43 ή 45 του Κώδικα Φ.Π.Α. ή σε οποιαδήποτε άλλη διάταξη σύμφωνα με την οποία έχει εφαρμοστεί το καθεστώς του περιθωρίου κέρδους.

δ) Όταν ο υπόχρεος στο Φ.Π.Α. είναι φορολογικός αντιπρόσωπος ή εκπρόσωπος κατά την έννοια του άρθρου 35 του Κώδικα Φ.Π.Α., τα πλήρη στοιχεία του προσώπου αυτού, καθώς και ο Α.Φ.Μ. του.

4. Τα στοιχεία που εκδίδονται για συναλλαγές στο εσωτερικό της χώρας και εκφράζονται σε ξένη γλώσσα και νόμισμα απαιτείται για λόγους ελέγχου να διατυπώνονται και στην ελληνική γλώσσα και στο εθνικό νόμισμα (ευρώ).

5. Τα τιμολόγια που εκδίδονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα αυτού είναι δυνατόν να αποστέλλονται σε χαρτί ή, υπό τον όρο της αποδοχής του παραλήπτη, με ηλεκτρονικά μέσα.

6. Τα τιμολόγια που διαβιβάζονται με ηλεκτρονικά μέσα γίνονται δεκτά υπό την προϋπόθεση ότι η γνησιότητα της προέλευσής τους και η ακεραιότητα του περιεχομένου τους εξασφαλίζεται:

α) είτε μέσω προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του π.δ. 150/2001 (ΦΕΚ 125 Α'),

β) είτε μέσω ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων (EDI), όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 της σύστασης 1994/820/E.K. της Επιτροπής, της 19ης Οκτωβρίου 1994 (Επίσημη Εφημερίδα E.K. EL 388/28.12.1994), εφόσον η συμφωνία σχετικά με αυτήν την ανταλλαγή προβλέπει τη χρησιμοποίηση διαδικασιών που να εξασφαλίζουν τη γνησιότητα της προέλευσης και την ακεραιότητα των δεδομένων. Ειδικά στην περίπτωση συναλλαγών με το εξωτερικό (μέσα στην κοινότητα ή με τρίτη χώρα) απαιτείται ως απαραίτητο ένα επί πλέον συνοπτικό έγγραφο σε χαρτί, το οποίο να περιέχει τουλάχιστον τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων και τη συνολική αξία της συναλλαγής. Το ανωτέρω έγγραφο δεν απαιτείται εφόσον φυλάσσονται αντίτυπα των τιμολογίων.

7. Όταν διαβιβάζεται πλήθος τιμολογίων με ηλεκτρονικά μέσα προς τον ίδιο αποδέκτη, οι κοινές ενδείξεις στα διάφορα τιμολόγια μπορούν να αναφέρονται μια μόνο φορά με την προϋπόθεση ότι είναι δυνατή η πρόσβαση στο σύνολο των πληροφοριών κάθε τιμολογίου.

8. Ο επιτηδευματίας οφείλει να μεριμνά για την αποθή-

κευση των αντιγράφων των τιμολογίων που εκδίδονται από τον ίδιο ή εξ ονόματός του και για λογαριασμό του, από τον πελάτη του ή από τρίτους, καθώς και όλων των τιμολογίων που λαμβάνει. Αντίτυπα των τιμολογίων που εκδίδονται εξ ονόματος και για λογαριασμό του επιτηδευματία, παραδίδονται σε αυτόν μέσα στην προθεσμία που ορίζει ο κώδικας για την ενημέρωση των τηρούμενων βιβλίων.

9. Ο επιτηδευματίας μπορεί να καθορίζει τον τόπο αποθήκευσης, υπό τον όρο να θέτει στη διάθεση των αρμόδιων αρχών, έπειτα από οποιαδήποτε αίτησή τους, τα τιμολόγια ή τις πληροφορίες που έχουν αποθηκευτεί, μέσα στις προθεσμίες που τιθένται με την αίτηση των αρχών αυτών, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

Όταν ο τόπος αποθήκευσης ευρίσκεται εκτός Ελλάδας, υποχρεούται να γνωστοποιεί άμεσα στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. πριν την αποθήκευση, τον τόπο αυτόν, καθώς και κάθε μεταβολή του τόπου αυτού.

10. Όταν η αποθήκευση δεν πραγματοποιείται με ηλεκτρονικά μέσα που να εξασφαλίζουν την πλήρη και επιγραμμική (on line) πρόσβαση στα σχετικά δεδομένα, ο επιτηδευματίας υποχρεούται να αποθηκεύει σε χαρτί, στο εσωτερικό της χώρας τα τιμολόγια σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα αυτό, καθώς και όλα τα τιμολόγια που λαμβάνει, ανεξάρτητα από την αρχική τους μορφή με την οποία διαβιβάστηκαν.

11. Όταν η αποθήκευση γίνεται σε χώρα με την οποία δεν υφίσταται νομική πράξη για την αμοιβαία συνδρομή με την προβλεπόμενη από τις διατάξεις του ν. 1402/1983, του ν. 1914/1990 και τον Κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 218/1992 του Συμβουλίου της 27ης Ιανουαρίου 1992 και σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης με ηλεκτρονικά μέσα, τηλεκφόρτωσης και χρήσης που προβλέπεται στην παράγραφο 14, ο επιτηδευματίας υποχρεούται να αποθηκεύει σε χαρτί, στο εσωτερικό της χώρας, τα τιμολόγια κατά τα οριζόμενα στον Κώδικα αυτόν, καθώς και τα τιμολόγια που λαμβάνει, ανεξάρτητα από την αρχική τους μορφή με την οποία διαβιβάστηκαν.

12. Η γνησιότητα της προέλευσης και η ακεραιότητα του περιεχομένου, καθώς και το ευανάγνωστο των τιμολογίων που αποθηκεύονται με ηλεκτρονικά μέσα εξασφαλίζεται για όσο χρόνο προβλέπουν οι διατάξεις του Κώδικα αυτού. Η αδυναμία αναπαραγωγής του περιεχομένου τους λογίζεται ως μη διαφύλαξη των σχετικών φορολογικών στοιχείων.

13. Όταν τα τιμολόγια αποθηκεύονται με ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, αποθηκεύονται και τα δεδομένα που εξασφαλίζουν τη γνησιότητα της προέλευσης και την ακεραιότητα του περιεχομένου του κάθε τιμολογίου, τα οποία δεν επιτρέπεται να τροποποιηθούν και πρέπει να είναι ευανάγνωστα για όσο χρόνο ορίζεται η διάρκεια φύλαξης τους από τον Κώδικα αυτόν.

14. Όταν ο επιτηδευματίας αποθηκεύει τα τιμολόγια τα οποία εκδίδει ή λαμβάνει με ηλεκτρονικά μέσα εξασφαλίζοντας επιγραμμική (on line) πρόσβαση στα δεδομένα και ο τόπος αποθήκευσης ευρίσκεται σε άλλο κράτος - μέλος, για τους σκοπούς του άρθρου αυτού η φορολογική αρχή έχει δικαίωμα πρόσβασης με ηλεκτρονικά μέσα, τηλεκφόρτωσης και χρήσης αυτών των τιμολογίων, όπου είναι αναγκαίο για το φορολογικό έλεγχο.

15. Για τους σκοπούς του άρθρου αυτού, με τον όρο «διαβιβαση και αποθήκευση τιμολογίου με ηλεκτρονικά μέσα» νοείται η διαβιβαση ή η θέση στη διάθεση του

αποδέκτη και η αποθήκευση, που πραγματοποιούνται μέσω ηλεκτρονικών εξοπλισμών για την επεξεργασία (συμπεριλαμβανομένης της Ψηφιακής συμπίεσης) και την αποθήκευση δεδομένων και μέσω τηλεφωνικής γραμμής, ραδιοφωνικής μετάδοσης, οπτικής ή άλλων ηλεκτρομαγνητικών μέσων.

16. Ως στοιχεία που επέχουν θέση τιμολογίου γίνονται δεκτά όλα τα έγγραφα ή μηνύματα σε χαρτί ή με ηλεκτρονική μορφή, τα οποία πληρούν τους όρους που καθορίζονται από τις διατάξεις του Κώδικα αυτού.

17. Για κάθε παράβαση σχετικά με την ακρίβεια, πληρότητα, γνησιότητα και λοιπές απαιτήσεις που αφορούν τα ανωτέρω τιμολόγια που εκδίδονται, επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από τις διατάξεις του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α') και του ν. 1809/1988 (ΦΕΚ 222 Α') κυρώσεις σε βάρος του αρχικά υπόχρεου επιτηδευματία. Επίσης κυρώσεις επιβάλλονται και στα πρόσωπα που εκδίδουν τιμολόγια εξ ονόματος και για λογαριασμό του επιτηδευματία στις περιπτώσεις που προβλέπεται από τις διατάξεις των ίδιων νόμων.

18. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί:

α) να επιβάλλονται στους επιτηδευματίες που πραγματοποιούν παραδόσεις αγαθών ή παροχή υπηρεσιών στο εσωτερικό της χώρας πρόσθετοι όροι έκδοσης των τιμολογίων από τους πελάτες τους ανεξαρτήτως του τόπου εγκατάστασής τους, ή ειδικοί όροι στην περίπτωση που ο πελάτης ή ο τρίτος που εκδίδει τα τιμολόγια είναι εγκατεστημένος σε χώρα με την οποία δεν υφίσταται νομική πράξη για την αμοιβαία συνδρομή που προβλέπεται από τις διατάξεις του ν. 1402/1983, του ν. 1914/1990 και από τον Κανονισμό (Ε.Ο.Κ.) αριθ. 218/1992 του Συμβουλίου της 27ης Ιανουαρίου 1992,

β) να προβλέπονται ειδικοί όροι για την ηλεκτρονική έκδοση τιμολόγιων σχετικά με παραδόσεις αγαθών ή παροχή υπηρεσιών που πραγματοποιούνται στο εσωτερικό της χώρας, από χώρα με την οποία δεν υφίσταται νομική πράξη για την αμοιβαία συνδρομή ανάλογης εμβέλειας με την προβλεπόμενη από τις Οδηγίες 76/308/Ε.Ο.Κ. και 77/799/Ε.Ο.Κ. και από τον Κανονισμό (Ε.Ο.Κ.) αριθ. 218/1992,

γ) να επιβάλλονται και άλλοι ειδικοί όροι που να απαγορεύουν ή να περιορίζουν την αποθήκευση των τιμολογίων σε χώρα με την οποία δεν υφίσταται νομική πράξη σχετικά με την αμοιβαία συνδρομή ανάλογης εμβέλειας με την προβλεπόμενη από τις Οδηγίες 76/308/Ε.Ο.Κ. και 77/799/Ε.Ο.Κ. και από τον κανονισμό (Ε.Ο.Κ.) αριθ. 218/1992 και σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης με ηλεκτρονικά μέσα, τηλεκρότωσης και χρήσης που προβλέπεται στην παράγραφο 14,

δ) να καθορίζονται οι όροι αποδοχής και άλλων μεθόδων σχετικά με τη διαβίβαση των τιμολογίων με ηλεκτρονικά μέσα,

ε) να καθορίζονται οι λεπτομερείς κανόνες των πρόσθετων όρων της τιμολόγησης και των διαδικασιών αποδοχής του κάθε τιμολογίου μεταξύ του επιτηδευματία και του πελάτη του στις έγγραφες συμφωνίες της παραγράφου 2.

Άρθρο 2

Στο άρθρο 12 του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων προστίθεται παράγραφος 17 ως εξής:

«17. Όλα τα φορολογικά στοιχεία του παρόντος άρ-

θρου, που εκδίδονται με μηχανογραφικό τρόπο, μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή και σημαίνονται με τη χρήση Ειδικών Ηλεκτρονικών Ασφαλών Διατάξεων Σήμανσης (Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ.) της παραγράφου 5 του άρθρου 1 του ν. 1809/ 1988 (ΦΕΚ 222 Α') κάθε μήνα, επιτρέπεται να εκδίδονται μέχρι τη δέκατη ημέρα του επόμενου μήνα με ημερομηνία έκδοσης την τελευταία ημέρα του προηγούμενου μήνα, εκτός εάν αυτά εκδίδονται στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου, οπότε για το χρόνο έκδοσης των στοιχείων ισχύουν τα οριζόμενα από τις διατάξεις της παραγράφου 15.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΠΕΡΙ Φ.Π.Α. ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2002/38/Ε.Κ. ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 7ης ΜΑΪΟΥ 2002

Άρθρο 3

Στην παράγραφο 3 του άρθρου 14 του Κώδικα Φ.Π.Α. προστίθενται περιπτώσεις ι' και ια', ως εξής:

«ι) ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών,

ια) υπηρεσιών που παρέχονται ηλεκτρονικά, όπως δημιουργία και φιλοξενία ιστοσελίδων, η εξ αποστάσεως συντήρηση προγραμμάτων και εξοπλισμού, παροχή λογισμικού και η ενημέρωσή του, παροχή εικόνων, κειμένων, πληροφοριών και η διάθεση βάσεων δεδομένων, παροχή μουσικής, ταινιών και παιχνιδιών συμπεριλαμβανομένων και κάθε είδους τυχερών παιγνιδιών, καθώς και πολιτικών, πολιτιστικών, καλλιτεχνικών, αθλητικών, επιστημονικών ή ψυχαγωγικών εκπομπών ή εκδηλώσεων, παροχή διδασκαλίας εξ αποστάσεως.

Μόνη η επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου μεταξύ παρέχοντος και λήπτη υπηρεσίας δεν αρκεί για να θεωρηθεί η υπηρεσία αυτή ως υπηρεσία που παρέχεται ηλεκτρονικά».

Άρθρο 4

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 21 του Κώδικα Φ.Π.Α. προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ο συντελεστής Φ.Π.Α. που ορίζεται για τα αγαθά και τις υπηρεσίες του Παραρτήματος III δεν εφαρμόζεται στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες της περίπτωσης ια' της παραγράφου 3 του άρθρου 14.»

Άρθρο 5

Μετά το άρθρο 35 του Κώδικα Φ.Π.Α. προστίθεται άρθρο 35α, ως εξής:

«Άρθρο 35α

Ειδικό καθεστώς για μη εγκατεστημένους στην Κοινότητα υποκείμενους στο φόρο, οι οποίοι παρέχουν ηλεκτρονικές υπηρεσίες σε μη υποκείμενους μέσα στην Κοινότητα

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου νοούνται ως:

α) «μη εγκατεστημένος υποκείμενος στο φόρο», ο υποκείμενος στο φόρο που δεν έχει την έδρα της οικονομικής δραστηριότητάς του ή μόνιμη εγκατάσταση στο έδαφος της Κοινότητας και δεν απαιτείται να εγγραφεί

για σκοπούς του Φ.Π.Α., σε οποιοδήποτε κράτος - μέλος της Κοινότητας,

β) «ηλεκτρονικές υπηρεσίες» και «υπηρεσίες που παρέχονται ηλεκτρονικά», οι υπηρεσίες που αναφέρονται στην περίπτωση ια' της παραγράφου 3 του άρθρου 14,

γ) «κράτος - μέλος αναγνώρισης», το κράτος - μέλος το οποίο επιλέγει ο μη εγκατεστημένος υποκείμενος στο φόρο για να δηλώσει τη δραστηριοποίησή του ως υποκείμενο στο φόρο στο έδαφος της Κοινότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού,

δ) «κράτος - μέλος κατανάλωσης», το κράτος - μέλος στο οποίο θεωρείται ότι πραγματοποιείται η παροχή των ηλεκτρονικών υπηρεσιών, σύμφωνα με την περίπτωση ια' της παραγράφου 3 του άρθρου 14,

ε) «ειδική δήλωση φόρου προστιθέμενης αξίας», η δήλωση που περιλαμβάνει τις απαραίτητες πληροφορίες για τον προσδιορισμό του ποσού του φόρου που οφείλεται σε κάθε κράτος - μέλος.

2. Επιτρέπεται ο μη εγκατεστημένος στην Κοινότητα υποκείμενος στο φόρο ο οποίος παρέχει ηλεκτρονικές υπηρεσίες σε μη υποκείμενο στο φόρο, ο οποίος είναι εγκατεστημένος ή έχει τον τόπο της κατοικίας του ή της συνήθους διαμονής του σε κράτος - μέλος της Κοινότητας, να χρησιμοποιεί το ειδικό καθεστώς σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις. Το ειδικό καθεστώς ισχύει για το σύνολο των πράξεων αυτών που πραγματοποιούνται εντός της Κοινότητας.

3. Ο μη εγκατεστημένος υποκείμενος στο φόρο, ο οποίος επιλέγει ως κράτος - μέλος αναγνώρισης την Ελλάδα και υπάγεται στο ειδικό καθεστώς του άρθρου αυτού υποχρεούται να δηλώνει την ένταξη και την έξοδό του από το καθεστώς αυτό με την υποβολή, ηλεκτρονικά, της κατά περίπτωση σχετικής δήλωσης.

Με τη δήλωση αναγνώρισης ο μη εγκατεστημένος υποκείμενος στο φόρο δηλώνει το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία του, την ταχυδρομική του διεύθυνση, τις ηλεκτρονικές διευθύνσεις και ιστοσελίδες που διαθέτει, αριθμό φορολογικού μητρώου, αν του χορηγήθηκε στη χώρα του, καθώς και ότι δεν διαθέτει Α.Φ.Μ./Φ.Π.Α. εντός της Κοινότητας. Ο μη εγκατεστημένος υποκείμενος στο φόρο δηλώνει κάθε αλλαγή των παραπάνω στοιχείων.

Μετά την υποβολή της δήλωσης αναγνώρισης χορηγείται ειδικός κωδικός αριθμός αναγνώρισης στον μη εγκατεστημένο υποκείμενο στο φόρο. Ο αριθμός αυτός κοινοποιείται με ηλεκτρονικά μέσα στον μη εγκατεστημένο υποκείμενο στο φόρο.

4. Ο μη εγκατεστημένος υποκείμενος στο φόρο διαγράφεται από το μητρώο αναγνώρισης εάν:

α) γνωστοποιεί ο ίδιος ότι δεν παρέχει πλέον ηλεκτρονικές υπηρεσίες,

β) διαπιστώθει ότι η φορολογητέα του δραστηριότητα έχει τερματισθεί,

γ) δεν πληροί πλέον τις απαραίτητες προδιαγραφές που του επιτρέπουν να χρησιμοποιεί το ειδικό καθεστώς,

δ) έχει επανειλημμένα παραλείψει να συμμορφωθεί προς τους κανόνες που αφορούν το ειδικό καθεστώς.

5. Ο μη εγκατεστημένος υποκείμενος στο φόρο, ο οποίος επιλέγει ως κράτος - μέλος αναγνώρισης την Ελλάδα, υποχρεούται να υποβάλλει με ηλεκτρονικό τρόπο ειδική δήλωση φόρου προστιθέμενης αξίας κάθε ημερολογιακό τρίμηνο και μέχρι την 20ή ημέρα του μήνα που ακολουθεί το τρίμηνο, είτε έχει παρασχεθεί ηλεκτρονική υπηρεσία είτε όχι.

Ο φόρος καταβάλλεται συγχρόνως με την υποβολή της ειδικής δήλωσης.

Στην ειδική δήλωση Φ.Π.Α. περιλαμβάνονται ο ειδικός κωδικός αριθμός αναγνώρισης και η συνολική αξία της παροχής ηλεκτρονικών υπηρεσιών, χωρίς το Φ.Π.Α., για τη φορολογική περίοδο, καθώς και το συνολικό ποσό του φόρου που αντιστοιχεί σε κάθε κράτος - μέλος κατανάλωσης στο οποίο οφείλεται φόρος. Αναφέρονται επίσης οι ισχύοντες φορολογικοί συντελεστές και το συνολικό ποσό του φόρου που οφείλεται.

6. Η ειδική δήλωση του Φ.Π.Α. συμπληρώνεται σε ευρώ.

Αν η παροχή υπηρεσιών έχει πραγματοποιηθεί σε άλλο νόμισμα, κατά τη συμπλήρωση της ειδικής δήλωσης λαμβάνεται υπόψη η συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει την τελευταία ημέρα της φορολογικής περιόδου. Η μετατροπή γίνεται σύμφωνα με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που δημοσίευσε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα την ημέρα εκείνη ή εάν δεν υπήρξε δημοσίευση τη συγκεκριμένη ημέρα, τις ισοτιμίες της επόμενης ημέρας δημοσίευσης.

7. Στα πρόσωπα που εντάσσονται στο ειδικό καθεστώς του παρόντος άρθρου δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισοροών. Τα πρόσωπα που εντάσσονται στο ειδικό καθεστώς του παρόντος άρθρου δικαιούνται επιστροφής, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 34, χωρίς να απαιτείται η πλήρωση του όρου περί αμοιβαιότητας που περιλαμβάνεται στην παράγραφο αυτήν.

8. Ο μη εγκατεστημένος υποκείμενος στο φόρο καταγράφει με επαρκείς λεπτομέρειες τα στοιχεία των συναλλαγών που καλύπτονται από το ειδικό καθεστώς του άρθρου αυτού, ώστε να μπορούν οι φορολογικές αρχές του κράτους - μέλους κατανάλωσης να επαληθεύουν την ακρίβεια της ειδικής δήλωσης Φόρου Προστιθέμενης Αξίας.

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να διατίθενται ηλεκτρονικά, κατόπιν αίτησης, στο κράτος - μέλος αναγνώρισης και στο κράτος - μέλος κατανάλωσης και πρέπει να διατηρούνται επί διάστημα δέκα ετών, αρχής γενομένης από το τέλος του έτους κατά το οποίο έγινε η συναλλαγή.

9. Ο μη εγκατεστημένος στην Κοινότητα υποκείμενος στο φόρο δεν έχει υποχρέωση ορισμού φορολογικού αντιπροσώπου, για την εφαρμογή του ειδικού καθεστώτος του άρθρου αυτού.

10. Η Διεύθυνση Φ.Π.Α. του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ορίζεται αρμόδια υπηρεσία για:

α) την ηλεκτρονική παραλαβή των αιτήσεων για την χορήγηση ειδικού αριθμού αναγνώρισης,

β) την επαλήθευση της εγκυρότητας των στοιχείων του αιτούντος, καθώς και τη χορήγηση του ειδικού αριθμού αναγνώρισης,

γ) την ηλεκτρονική παραλαβή της ειδικής δήλωσης Φ.Π.Α.,

δ) την επιβεβαίωση της καταβολής του οφειλόμενου φόρου,

ε) την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών - μελών για την επαλήθευση της ακρίβειας των συναλλαγών, οι οποίες καλύπτονται από το ειδικό καθεστώς του άρθρου αυτού,

σ) την κατανομή των ποσών που αναλογούν στα άλλα κράτη - μέλη με βάση τα στοιχεία των ειδικών δηλώσεων Φ.Π.Α. και της Τράπεζας της Ελλάδος.

11. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ορίζεται ο χρόνος και ο τρόπος υποβολής των

δηλώσεων του άρθρου αυτού, το περιεχόμενό τους, τα στοιχεία που υποβάλλονται με αυτές, ο τρόπος καταβολής του φόρου, η δημιουργία αντίστοιχων κωδικών του Κρατικού Προϋπολογισμού και των Λογαριασμών Καταθέσεων της Τράπεζας της Ελλάδος, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

Άρθρο 6

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 36 του Κώδικα Φ.Π.Α. προστίθενται δύο εδάφια ως εξής:

«Οι δηλώσεις των περιπτώσεων αυτών επιτρέπεται να υποβάλλονται ηλεκτρονικά.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την ηλεκτρονική υποβολή των δηλώσεων αυτών ή την υποχρεωτική ηλεκτρονική υποβολή, τη διαδικασία υποβολής, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

Άρθρο 7

Στο άρθρο 36 του Κώδικα Φ.Π.Α. προστίθεται παράγραφος 11 ως εξής:

«11. Οι δηλώσεις που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 4, καθώς και οι Ανακεφαλαιωτικοί Πίνακες που αναφέρονται στην παράγραφο 5, επιτρέπεται να υποβάλλονται ηλεκτρονικά.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, μπορεί να ορίζεται υποχρεωτική η λεκτρονική υποβολή των δηλώσεων αυτών και καθορίζεται η διαδικασία και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 8

Κύρωση της από 22.4.2003 απόφασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Τράπεζας της Ελλάδος, περί τροποποίησης άρθρων του Καταστατικού της

Κυρώνεται η από 22.4.2003 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Τράπεζας της Ελλάδος, περί τροποποίησεως των κατωτέρω άρθρων του Καταστατικού της ίδιας Τράπεζας, το κείμενο της οποίας έχει ως εξής:

1. Στο στοιχείο ε' του άρθρου 2 παρεισάγονται, μετά την έκτη λέξη («λειτουργία») οι λέξεις «και αποτελεσματικότητα», και μετά την όγδοη λέξη («συστημάτων») οι λέξεις «και μέσων».

2. Στο άρθρο 27 στοιχείο θ' διαγράφονται οι μετά την έκτη και μέχρι τέλους δεκαεπτά (17) λέξεις και ένας (1) αριθμός και αντ' αυτών τίθεται: «κατά τα άρθρα 56 αρ. 3 και 58».

3. Στην πρώτη παράγραφο, πρώτο εδάφιο του άρθρου 35 Α' παρεισάγονται, μετά την τριακοστή λέξη («λειτουργία») οι λέξεις «και αποτελεσματικότητα», και μετά την τριακοστή δεύτερη λέξη («συστημάτων») οι λέξεις «και μέσων».

4. Στο τέλος της πρώτης παραγράφου του άρθρου 44 προστίθεται εδάφιο τρίτο, ως εξής:

«Αντί των ανωτέρω φυσικών προσώπων η Γενική Συνέλευση δύναται να εκλέξει ως ελεγκτή εταιρεία ή κοινοπραξία ορκωτών ελεγκτών».

5. Στο άρθρο 52 διαγράφονται οι λέξεις «15ην και», οι δε έξι τελευταίες λέξεις αντικαθίστανται από τις λέξεις: «μετά μίαν εβδομάδα».

6. Στο τέλος της πρώτης παραγράφου του αριθμού 5 του άρθρου 55 προστίθεται τρίτο εδάφιο, ως εξής:

«Ακόμη να θέτει κανόνες και να επιβλέπει τη λειτουργική αξιοπιστία και νομική ασφάλεια των μέσων πληρωμής, με στόχο την αποτελεσματικότητά τους σύμφωνα και με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών».

7. Στον αριθμό 18 του άρθρου 55 οι 21η και 27η λέξεις («τόσον», «όσον») αντικαθίστανται αντιστοίχως με τις λέξεις: «και», «ή».

Επίσης προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Επίσης να διενεργεί πάσης φύσεως εκτυπωτικές εργασίες και να διαθέτει τα κατά τους όρους της παρούσας παραγράφου παραγόμενα αντικείμενα, κατ' απόκλιση από τη διάταξη του άρθρου 56 αρ. 2 του παρόντος.»

8. Στην απαρίθμηση των κυρώσεων του άρθρου 55 Β' προστίθεται, μετά το στοιχείο ε', στοιχείο στ', ως εξής:

«Πρόστιμο υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, υπολογιζόμενο είτε ως ποσοστό μέχρι σαράντα τοις εκατό (40%) επί του ποσού της παράβασης, είτε ως εφάπαξ ποσό μέχρι διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ, και, σε περίπτωση υποτροπής, μέχρι τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ, εφόσον η επιβολή της εν λόγω κύρωσης δεν προσκρούει στους κανόνες που εκάστοτε ισχύουν στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών. Τα παραπάνω όρια είναι δυνατόν να αναπροσαρμόζονται με πράξη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής».

9. Στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 55 Δ' διαγράφονται οι τελευταίες πέντε (5) λέξεις και ένας (1) αριθμός και αντ' αυτών τίθεται: «αρμοδιότητές της».

10. Στο άρθρο 56 αρ. 3 προστίθεται συνέχεια του υπάρχοντος εδαφίου και εδάφιο δεύτερο ως εξής:

«καθώς και της κτήσεως δυνάμει ειδικής διατάξεως νόμου ή δια καθολικής ή οιονεί καθολικής διαδοχής. Με αιτιολογημένη απόφαση του Γενικού Συμβουλίου μπορεί να επιτραπεί η διατήρηση ή απόκτηση ακινήτου, εφόσον τούτο εξυπηρετεί ειδικό συμφέρον της Τράπεζας».

11. Από το άρθρο 56 αρ. 4 διαγράφονται οι τρίτη, τέταρτη, πέμπτη, έκτη και έβδομη λέξεις («τας ιδίας αυτής μετοχάς και»).

12. Από το τρίτο εδάφιο του αριθμού 5 του άρθρου 56 διαγράφονται οι προσδιορισμοί που εισάγονται με τις λέξεις «εις εξωτερικόν μετατρέψιμον συνάλλαγμα», όπου αυτοί απαντώνται, καθώς και οι λέξεις «επί προθεσμία» και «ή φυσικών», και στο τέλος του εδαφίου προστίθεται:

«καθώς και στις περιπτώσεις που η παροχή τόκου προβλέπεται από τους εκάστοτε ισχύοντες κανόνες στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών».

13. Από το δεύτερο εδάφιο της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 58 διαγράφονται οι τελευταίες δώδεκα (12) λέξεις και αντ' αυτών τίθεται: «με την επιφύλαξη του άρθρου 56 αρ. 3».

14. Από τη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 68 διαγράφονται οι τρεις πρώτες λέξεις.

Άρθρο 9 Θέματα αναγκαστικών απαλλοτριώσεων

1. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου

13 του ν. 2882/2001 (ΦΕΚ 17 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

«Ως κριτήριο για την εκτίμηση της αξίας του απαλλοτριωμένου ακινήτου λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, η αξία που έχουν κατά τον κρίσιμο χρόνο παρακείμενα και ομοειδή ακίνητα, που προσδιορίζεται κυρίως από την αντικειμενική αξία, τα τιμήματα σε συμβόλαια μεταβίβασης κυριότητας ακινήτων, τα οποία συντάχθηκαν κατά το χρόνο της κήρυξης της απαλλοτρίωσης, καθώς και η πρόσδοση του απαλλοτριωμένου.»

2. Η τρίτη περίοδος της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του ν. 2882/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

«Μέσα σε πέντε ημέρες από τη λήψη της αίτησης αυτής ο πρόεδρος της επιτροπής οφείλει να ζητήσει από τον Πρόεδρο του κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 19 δικαστηρίου να ορίσει έναν εμπειρογνώμονα με έναν αναπληρωτή.»

3. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 6 του άρθρου 15 του ν. 2882/2001 προστίθεται η ακόλουθη περίοδος:

«στην περίπτωση αυτή αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών υποχρεούται να συντάξει έκθεση περί της αντικειμενικής αξίας του απαλλοτριωμένου».»

4. α) Στο τέλος της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 17 του ν. 2882/2001, διαγράφεται η λέξη «και».

β) Στην παράγραφο 3 του άρθρου 17 του ν. 2882/2001 προστίθεται περίπτωση γ΄ ως εξής:

«και γ) η έκθεση που ορίζεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 15».

Άρθρο 10 Τροποποίηση του ν. 2961/2001

1. Στο άρθρο 106 του ν. 2961/2001 (ΦΕΚ 330 Α΄) προστίθεται παράγραφος 5, ως εξής:

«5. Η παραχώρηση τίτλων ιδιοκτησίας κατά τη διαδικασία του αναδασμού γίνεται προς τους κυρίους των αναδιανεμητέων ακινήτων με την προσκόμιση του πιστοποιητικού του άρθρου 105 του νόμου αυτού. Εφόσον, από την κήρυξη της διαδικασίας του αναδασμού μέχρι την έκδοση των οριστικών τίτλων, μεσολαβήσει μεταβίβαση των ακινήτων αιτία θανάτου, δωρεάς ή γονικής παροχής, η παραχώρηση των τίτλων ιδιοκτησίας γίνεται προς τους τελευταίους δικαιούχους με την προσκόμιση του πιο πάνω πιστοποιητικού.»

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται στους αναδασμούς που κηρύσσονται μετά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για αναδασμούς που έχουν κηρυχθεί μέχρι τη δημοσίευση του νόμου αυτού δεν οφείλεται ο οικείος φόρος και αν έχει βεβαιωθεί διαγράφεται οίκοθεν και αν έχει καταβληθεί επιστρέφεται.

Άρθρο 11 ΚΕ.Π.Ε.

Η παράγραφος 3 του άρθρου 24 του ν. 2579/1998 (ΦΕΚ 31 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών εγκρίνεται ο Κανονισμός οικονομικής διαχείρισης, προμηθειών πάσης φύσεως υλικών, οργάνων, εκτέλεσης έργων, αγοράς και πώλησης ακινήτων και εκμίσθωσης ή μίσθωσης αυτών. Με όμοια απόφαση καθορί-

ζονται οι αποδοχές του Επιστημονικού Διευθυντή και η αμοιβή των μελών και του Γραμματέα του Δ.Σ. του ΚΕ.Π.Ε..»

Άρθρο 12

1. Επιτρέπεται στις Ναυτιλιακές Ακτοπλοϊκές Εταιρείες Α.Ε. να αναπροσαρμόσουν εφάπαξ την αξία των πλοίων τους μέχρι 31.12.2003.

Η διαφορά που προκύπτει από την αναπροσαρμογή αυτή καταχωρείται στο λογαριασμό «Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων». Αν η διαφορά είναι θετική, χρησιμοποιείται για την κάλυψη υφιστάμενων ζημιών και εφόσον δεν υπάρχουν ζημίες ή το υπόλοιπο που απομένει κεφαλαιοποιείται.

Αν η διαφορά από την αναπροσαρμογή της αξίας των πλοίων είναι αρνητική, μεταφέρεται σε χρέωση λογαριασμών αποθεματικών και αν δεν επαρκούν μειώνεται το Μετοχικό Κεφάλαιο.

Τα αποθεματικά που χρεώνονται, εφόσον έχουν σχηματισθεί από αφορολόγητα έσοδα ή εισοδήματα φορολογηθέντα κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης, φορολογούνται αυτοτελώς στο όνομα της εταιρίας με συντελεστή δεκαεπτά και πενήντα τοις εκατό (17,50%). Η εταιρία υποχρεούται να υποβάλει δήλωση του άρθρου 107 του ν. 2238/1994 (ΦΕΚ 151 Α΄) μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου μήνα από το μήνα που λαμβάνεται η απόφαση από το αρμόδιο όργανο για μεταφορά της διαφοράς σε χρέωση των αποθεματικών. Ο φόρος που προκύπτει καταβάλλεται σε τρεις ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη ταυτόχρονα με την υποβολή της δήλωσης, οι δε υπόλοιπες την τελευταία εργάσιμη ημέρα των δύο επόμενων μηνών, από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης. Από το ποσό του φόρου αυτού εκπίπτει ο φόρος ο οποίος έχει καταβληθεί και αναλογεί στο μέρος των φορολογηθέντων κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης εισοδημάτων. Με την καταβολή του φόρου αυτού εξαντλείται κάθε φορολογική υποχρέωση από το φόρο εισοδήματος της εταιρίας και των μετόχων της.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 113 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, του ν. 2717/1999 (ΦΕΚ 97 Α΄) και του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α΄) εφαρμόζονται ανάλογα και στο φόρο που οφείλεται με βάση τις διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι λεπτομέρειες της διαδικασίας εκτίμησης της αξίας των πλοίων για την αναπροσαρμογή τους.

Άρθρο 13 Προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής

1. Το ανώτατο όριο προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής που ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 6 του ν.δ. 356/1974 (ΦΕΚ 90 Α΄ - Κ.Ε.Δ.Ε.) ανακαθορίζεται σε ποσοστό διακόσια στα εκατό (200%) του εισπραττόμενου κάθε φορά χρέους.

2. Ληξιπρόθεσμα χρέη προς το Δημόσιο ή προς τρίτους που είναι βεβαιωμένα στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.), των οποίων οι προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής έχουν υπερβεί την 1.10.2003 το ανώτατο όριο προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής, που

ορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο, δεν επιβαρύνονται περαιτέρω με άλλες προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής.

3. Προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής που έχουν εισπραχθεί ή έχουν αποσβεστεί λόγω συμψηφισμού, μέχρι την 1.10.2003 πλέον του ανωτάτου ορίου που ορίζεται στην παράγραφο 1, δεν επιστρέφονται.

4. Η περίπτωση α' της παραγράφου 4 του άρθρου 6 του ν.δ. 356/1974 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. μετά από γνώμη του νόμιμου αναπληρωτή του και του Προϊσταμένου του Δικαστικού Τμήματος ή του αντίστοιχου γραφείου, αν το ποσό των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής δεν υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ την ημέρα υποβολής της αίτησης».

Άρθρο 14 Διευκολύνσεις τμηματικής καταβολής

1. Στο άρθρο 13 του ν. 2648/1998 (ΦΕΚ 238 Α') προστίθεται παράγραφος 3, ως εξής:

«3. Οι οφειλέτες που είναι συνεπείς στην καταβολή των δόσεων της διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής που χορηγούνται από τα αρμόδια όργανα του άρθρου 14, απαλλάσσονται α) της πληρωμής ποσοστού τριάντα στα εκατό (30%) των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής που επιβαρύνουν τα ποσά των δόσεων της διευκόλυνσης από την ημέρα χορήγησης αυτής και μετά και β) της πληρωμής του συνόλου των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής που επιβαρύνουν την τελευταία δόση της διευκόλυνσης, που δεν μπορεί να υπερβαίνουν το σαράντα στα εκατό (40%) των συνολικών προσαυξήσεων της οφειλής.»

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν για πληρωμές που θα γίνονται για δόσεις διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής που χορηγούνται από 1.10.2003 και μετά.

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 14 του ν. 2648/1998 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αρμόδια όργανα για τη χορήγηση διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το Δημόσιο είναι:

α) Ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. ή του τελωνείου για βασικές οφειλές μέχρι ποσού διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ.

β) Ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. ή τελωνείου, μετά από γνώμη του νόμιμου αναπληρωτή του και του Προϊσταμένου του Δικαστικού Τμήματος ή του αντίστοιχου γραφείου, για βασικές οφειλές πάνω από διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ και μέχρι του ποσού εξακοσίων χιλιάδων (600.000) ευρώ.

γ) Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών μετά από γνωμοδότηση της Επιτροπής Παροχής Διευκολύνσεων για βασικές οφειλές μεγαλύτερες των εξακοσίων χιλιάδων (600.000) ευρώ.»

4. Στο άρθρο 18 του ν. 2648/1998 προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. ή τελωνείου για ποσά βασικών οφειλών μέχρι διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ, με την υποβολή της αίτησης του οφειλέτη και χωρίς να αξιολογεί κριτήρια και συντελεστές βαρύτητας αυτών, χορηγεί διευκολύνσεις τμηματικής καταβολής σε σαράντα οκτώ μηνιαίες δόσεις, με τον περιορισμό του πρώτου εδαφίου του άρθρου 17, εκτός αν ζητηθεί μικρό-

τερος αριθμός δόσεων από τον οφειλέτη. Σε περίπτωση απώλειας της διευκόλυνσης αυτής ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ., μετά από αίτηση του οφειλέτη, μπορεί να χορηγήσει για το εναπομένον χρέος διευκόλυνση τμηματικής καταβολής για δεύτερη φορά, με βάση τα κριτήρια και τους συντελεστές βαρύτητας των άρθρων 16 και 17 και με την προϋπόθεση ότι η πρώτη δόση θα είναι ίση με ποσοστό τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%) αυτού.»

5. Η παράγραφος 3 του άρθρου 18 του ν. 2648/1998 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Μπορεί να χορηγηθεί και τρίτη διευκόλυνση τμηματικής καταβολής σε οφειλέτη που έχει απωλέσει τη δεύτερη διευκόλυνση, με την προϋπόθεση ότι ο αριθμός των δόσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τον εναπομείναντα αριθμό των δόσεων της δεύτερης διευκόλυνσης στην οποία δεν είχε συμμορφωθεί και η πρώτη δόση της θα είναι ίση με ποσοστό τουλάχιστον δέκα στα εκατό (10%) της συγκεκριμένης οφειλής για την οποία δίδεται η τρίτη διευκόλυνση.»

6. Οφειλές προς το Δημόσιο ή προς τρίτους που έχουν βεβαιωθεί στις Δ.Ο.Υ. ή στα Τελωνεία του Κράτους μέχρι 31.12.2002, εφόσον καταβληθούν στο σύνολό τους από 1.10.2003 μέχρι 31.10.2003 απαλλάσσονται από τις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, που τις επιβαρύνουν, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν.δ. 356/1974 κατά ποσοστό πενήντα στα εκατό (50%). Η απαλλαγή χορηγείται μετά από αίτηση του οφειλέτη και εφόσον εξοφληθεί το σύνολο των ως άνω ληξιπρόθεσμων οφειλών, χωρίς δικαίωμα του οφειλέτη να επιλέξει μέρος αυτών.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να παρατείνεται η παραπάνω προθεσμία και να καθορίζονται διαδικαστικές λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

Άρθρο 15 Ρυθμίσεις στον ειδικό φόρο επί των ακινήτων

1. Στο τέλος της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002 (ΦΕΚ 330 Α') προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Στην εξαίρεση αυτή υπάγονται, ανεξάρτητα από το ύψος των ακαθάριστων εσόδων τους στην Ελλάδα και για διάστημα επτά ετών από την έκδοση της αρχικής οικοδομικής άδειας και εταιρείες οι οποίες ανεγείρουν κτίρια ή άλλες εγκαταστάσεις που πρόκειται να ιδιοχρησιμοποιήσουν για την άσκηση βιομηχανικής, τουριστικής ή εμπορικής γενικώς επιχείρησης. Η εξαίρεση του προηγούμενου εδαφίου αφορά τα ακίνητα στα οποία πρόκειται να λειτουργήσει η βιομηχανική, τουριστική ή εμπορική επιχείρηση και αίρεται αναδρομικά, αν η εταιρεία δεν προβεί στην έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης στα ακίνητα αυτά, μέσα σε επτά έτη από την έκδοση της αρχικής οικοδομικής άδειας, ή αν τα ακίνητα μεταβιβασθούν, εκμισθωθούν, εισφερθούν κατά χρήση, παραχωρηθούν δωρεάν, χρησιμοποιηθούν προς εκμετάλλευση από την εταιρεία ή τρίτο κατά οποιονδήποτε άλλο τρόπο, πριν τη συμπλήρωση δεκαετίας από την έκδοση της αρχικής οικοδομικής άδειας.»

2. Στο τέλος της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Επίσης εταιρείες που μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού ανήκουν σε ναυτιλιακά συμφέροντα για τα ακίνητα που αποκτήθηκαν μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2003,

εφόσον τα χρήματα που έχουν εισαχθεί στην Ελλάδα για την απόκτηση των ακινήτων αυτών προέρχονται από ναυτιλιακή δραστηριότητα.»

3. Μετά την περίπτωση γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002 προστίθεται περίπτωση δ' ως εξής:

«δ. Εταιρείες, των οποίων το σύνολο των ονομαστικών μετοχών, μεριδίων ή μερίδων ανήκουν σε Ίδρυμα ημεδαπό ή αλοδαπό, που έχει συσταθεί με διάταξη τελευταίας βουλήσεως και επιδιώκει στην Ελλάδα κοινωφελείς σκοπούς.»

4. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Αν το σύνολο ή μέρος των ονομαστικών μετοχών, μεριδίων ή μερίδων των εταιρειών των περιπτώσεων α', β', γ' ανήκει σε εταιρεία, οι μετοχές της οποίας βρίσκονται σε διαπραγμάτευση σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, δεν απαιτείται περαιτέρω δήλωση φυσικών προσώπων για την εταιρεία αυτή κατά το ποσοστό συμμετοχής της.

Αν το σύνολο ή μέρος των ονομαστικών μετοχών, μεριδίων ή μερίδων των εταιρειών των περιπτώσεων α', β', γ' κατέχουν πιστωτικά ίδρυμα, περιλαμβανομένων και των ταμειυτηρίων ή ταμείων παρακαταθηκών και δανείων, ασφαλιστικά ταμεία, ασφαλιστικές εταιρείες, αμοιβαία κεφάλαια, περιλαμβανομένων και των αμοιβαίων κεφαλαίων επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία κλειστού τύπου, εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων, εταιρείες συλλογικών επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία κλειστού τύπου, εφόσον όλα τα ανωτέρω λειτουργούν σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εποπτεύονται από αρχή κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και «θεσμικοί επενδυτές» που λειτουργούν σε οργανωμένη αγορά χώρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτή νοείται σύμφωνα με την παραγράφο 1 του άρθρου 23 του ν. 2778/1999 (ΦΕΚ 295 Α'), δεν απαιτείται περαιτέρω δήλωση των φυσικών προσώπων κατά το ποσοστό συμμετοχής τους.»

5. Στο άρθρο 15 του ν. 3091/2002 προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται τα απαιτούμενα κατά περίπτωση δικαιολογητικά για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

6. Στο άρθρο 18 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να παρατείνονται οι προθεσμίες των προηγούμενων παραγράφων.»

Άρθρο 16 Μεταβατική διάταξη

Μεταβιβάσεις ακινήτων εταιρειών που εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 15 του νόμου αυτού, εφόσον μέχρι τη δημοσίευσή του έκαναν χρήση των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 18 του ν. 3091/2002, εγκύρως υπήχθησαν σε αυτές.

Άρθρο 17

1. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του ν. 2860/2000 (ΦΕΚ 251 Α') προστίθενται τα ακόλουθα:

«Η αποζημίωση των μελών των ως άνω επιτροπών ή ομάδων εργασίας καθορίζεται με κοινή απόφαση του

Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού. Με όμοιες αποφάσεις μπορεί να καθορίζονται τα ίδια θέματα κατ' αναλογία με τα οριζόμενα στα προηγούμενα εδάφια και για τις υπηρεσίες της Διαχειριστικής Αρχής του Κ.Π.Σ...»

2. Στο άρθρο 4 του ν. 2860/2000 (ΦΕΚ 251 Α') προστίθεται νέα παράγραφος 4, που έχει ως εξής:

«4. Επιπροπές ή ομάδες εργασίας που έχουν συσταθεί και συγκροτηθεί με αποφάσεις των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών ή Γενικών Γραμματέων Περιφερειών ή των υπ' αυτών εξουσιοδοτημένων οργάνων για θέματα των διατάξεων της παραγράφου 3 του παρόντος, καθώς και του άρθρου 5 του π.δ. 327/1995 (ΦΕΚ 176 Α'), επανασυνιστώνται με όμοιες αποφάσεις αναδρομικά από τη συγκρότησή τους και οι σχετικές δαπάνες για την αμοιβή των συλλογικών αυτών οργάνων είναι νόμιμες από την έναρξη ισχύος του ν. 2860/2000 (ΦΕΚ 251 Α'). Ο καθορισμός των αποζημιώσεων των ως άνω επιτροπών ή ομάδων εργασίας από την έναρξη ισχύος της παρούσας διάταξης γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του παρόντος.»

3. Τα εδάφια α' και β' της περίπτωσης δ' της παραγράφου 5 του άρθρου 7 του ν. 2860/2000 (ΦΕΚ 251 Α') αντικαθίστανται με τα ακόλουθα:

«Οι προϊστάμενοι των ειδικών υπηρεσιών, οι προϊστάμενοι των μονάδων, καθώς και οι υπάλληλοι που υπηρετούν σε αυτές, διατηρούν το βαθμό που είχαν κατά τη μετακίνηση ή την απόσπαση στην ειδική υπηρεσία κι εφόσον πληρούν τις τυπικές προϋποθέσεις για την πραγματική τους στο βαθμό του Γενικού Διευθυντή ή Διευθυντή ή για την επιλογή τους ως προϊσταμένων τμημάτων, συμμετέχουν στη διαδικασία πραγματικής ή επιλογής κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις διατάξεις του ν. 2683/1999, όπως εκάστοτε ισχύει. Όσοι εξ αυτών είχαν επιλεγεί και κατείχαν θέση Γενικού Διευθυντή ή Διευθυντή ή ασκούσαν καθήκοντα προϊσταμένου τμήματος, πριν από τη μετακίνηση ή την απόσπαση στην ειδική υπηρεσία δεν τη διατηρούν, αλλά η θέση προκηρύσσεται κατά τις διατάξεις του ν. 2683/1999.»

4. Στο άρθρο 7 του ν. 2860/2000 (ΦΕΚ 251 Α') προστίθεται νέα παράγραφος 9, που έχει ως εξής:

«9. Ειδικά για τα θέματα που αφορούν το προσωπικό που υπάγεται στις διατάξεις του ν. 2683/1999 (ΦΕΚ 19 Α') και δεν ρυθμίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2683/1999 (ΦΕΚ 19 Α').»

5. Στο άρθρο 18 του ν. 2860/2000 (ΦΕΚ 251 Α') προστίθεται νέα παράγραφος 7, που έχει ως εξής:

«7. Προσωπικό με σχέση εξηρτημένης εργασίας που έχει προσληφθεί μέχρι 30 Απριλίου 2003 από τους ενδιάμεσους φορείς του π.δ. 113/1992 μπορεί να μεταφερθεί και να ενταχθεί στη Μ.Ο.Δ. Α.Ε., με την ίδια σχέση εργασίας, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου που υποβάλλεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.»

Άρθρο 18

Με βάση τις υποχρεώσεις της Τράπεζας της Ελλάδος που απορρέουν από το άρθρο 38, για την καταβολή μισθού και σύνταξης (κύριας και επικουρικής), σε συνδυασμό με το άρθρο 71 του Καταστατικού της (ν. 3424/1927):

α) Η Τράπεζα της Ελλάδος εξακολουθεί να διασφαλί-

ζει στο ακέραιο, με κάθε πρόσφορο τρόπο, τη βιωσιμότητα των οικείων Ασφαλιστικών Ταμείων («Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Τράπεζας της Ελλάδος» και «Μετοχικό Ταμείο Υπαλλήλων Τράπεζας της Ελλάδος») και τις ασφαλιστικές παροχές προς το προσωπικό της, όπως αυτές καταβάλλονται σύμφωνα με τα Καταστατικά των παραπάνω Ταμείων και την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.

β) Τα προαναφερόμενα Ταμεία του Προσωπικού της Τράπεζας της Ελλάδος λειτουργούν με την υφιστάμενη νομική μορφή τους και παραμένουν αυτοτελή, μη υπαγόμενα στις ρυθμίσεις των άρθρων 5 και 6 του ν.3029/2002.

Άρθρο 19

Η αληθής έννοια των δύο πρώτων εδαφίων της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 2741/1999 (ΦΕΚ 199 Α') με τα οποία αντικαταστάθηκε εν μέρει η παράγραφος 7 του άρθρου 19 του π.δ. 774/1980 «περί κωδικοποίησεως εις ενιαίον κείμενον των περί Ελεγκτικού Συνεδρίου ισχυουσών διατάξεων κ.λπ.» (ΦΕΚ 189 Α'), όπως προστέθηκε με το άρθρο 15 του ν. 2145/1993 (ΦΕΚ 88 Α') και τροποποιήθηκε με τα δύο πρώτα εδάφια της παραγράφου μόνης του άρθρου 2 του ν. 3060/2002 (ΦΕΚ 242 Α') είναι ότι για τον προσδιορισμό του ποσού της προϋπολογιζόμενης δαπάνης των οικείων συμβάσεων δεν λαμβάνεται υπόψη ο αναλογών φόρος προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.). Η ισχύς της παρούσας ανατρέχει στο χρόνο έναρξης ισχύος των διατάξεων του προηγούμενου εδαφίου.

Άρθρο 20

1. Η περίπτωση α' της παραγράφου 5 του άρθρου 30 του ν. 2945/2001 (ΦΕΚ 223 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Για την εφαρμογή των μέτρων ενίσχυσης των δράσεων και πρωτοβουλιών που προβλέπονται αφ' ενός από τον Κανονισμό (Ε.Κ.) 1257/1999 του Συμβουλίου της 17.5.1999 (Ε.Ε. Αριθ. L.160/26.06.1999) και από κάθε άλλη διάταξη της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας, με σκοπό τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής γεωργίας και την ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου και αφ' ετέρου από τον Κανονισμό (Ε.Κ.) 1263/1999 του Συμβουλίου της 21.6.1999 (Ε.Ε. Αριθ. L. 161/

26.6.1999) και από κάθε άλλη διάταξη της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας, με σκοπό την επίτευξη βιώσιμης ισορροπίας μεταξύ των αλιευτικών πόρων και της εκμετάλλευσής τους, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της αλιείας και την αντιμετώπιση σχετικών κοινωνικοοικονομικών συνεπειών, μπορεί με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Γεωργίας να χορηγούνται ενισχύσεις για δραστηριότητες όλων των κατηγοριών που υπάγονται στο ως άνω αναφερόμενο νομοθετικό πλαίσιο.»

2. Στην περίπτωση γ' της παραγράφου 5 του άρθρου 30 του ν. 2945/2001 προστίθενται εδάφια που έχουν ως εξής:

«Με όμοια απόφαση του Υπουργού Γεωργίας συστήνονται γνωμοδοτικές επιτροπές, επιτροπές παρακολούθησης – παραλαβής και επιτροπές ελέγχου των επενδύσεων σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο, εκτός και αν άλλως ορίζεται στις κοινές υπουργικές αποφάσεις που καθορίζουν το πλαίσιο εφαρμογής των μέτρων που υπάγονται στις διατάξεις του (Ε.Κ.) 1257/1999 του Συμβουλίου της 17.5.1999 και του (Ε.Κ.) 1263/1999 του Συμβουλίου της 21.6.1999. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Γεωργίας καθορίζεται η αμοιβή των μελών των επιτροπών του άρθρου αυτού κατά συνεδρίαση.»

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων ισχύουν από την ημερομηνία ισχύος του ν. 2945/2001.

Άρθρο 21

Ρυθμίσεις στη φορολογία των πετρελαιοειδών προϊόντων

1. Για τη χρονική περίοδο από 16 Οκτωβρίου 2003 μέχρι και 30 Απριλίου 2004, ο φόρος που αναγράφεται στις περιπτώσεις ζ' και ια' της παραγράφου 1 του άρθρου 73 του ν. 2960/2001 (ΦΕΚ 265 Α'), για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) θέρμανσης και την κηροζίνη θέρμανσης, αντίστοιχα, ορίζεται σε 21 ευρώ το χιλιόλιτρο.

2. Στο άρθρο 78 του ν. 2960/2001 (ΦΕΚ 265 Α') επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις και συμπληρώσεις:

α) Στην παράγραφο 2 προστίθεται περίπτωση στ' ως εξής:

ΕΙΔΟΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ Σ.Ο.	ΠΟΣΟ ΦΟΡΟΥ ΣΕ ΕΥΡΩ	ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ
στ) Πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) που χρησιμοποιείται αποκλειστικά στη γεωργία, στις καλλιέργειες οπωροκηπευτικών, στις ιχθυοκαλλιέργειες και στη δασοκομία.	EX 27.10.00.67	21	χιλιόλιτρο

β) Μετά την παράγραφο 2 προστίθεται νέα παράγραφος 3 ως εξής και οι υπάρχουσες παράγραφοι 3 και 4 αναριθμούνται σε 4 και 5:

«3. Για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) κίνησης του κωδικού Σ.Ο. 27.10.00.66 που χρησιμοποιείται από τις βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις στους κινητήρες σταθερής θέσης, στα μηχανήματα και μηχανολογικό εξοπλισμό και στα οχήματα που σύμφωνα με τον προορισμό τους χρησιμοποιούνται εκτός οδικών αξόνων ή δεν έχουν λάβει άδεια κύριας χρήσης στις δημόσιες οδούς, καθώς και από τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και τα δημόσια και ιδιωτικά νοσηλευτικά και προνοιακά ιδρύματα, ο συντελεστής Ε.Φ.Κ. ορίζεται σε 120 ευρώ το χιλιόλιτρο.

Στις επιχειρήσεις αυτές επιστρέφεται η διαφορά του ποσού του Ε.Φ.Κ. που υπολογίζεται με βάση το συντελεστή της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 73 του νόμου αυτού και του συντελεστή των 120 ευρώ ανά χιλιόλιτρο.»

γ) Η παράγραφος 5, όπως αναριθμήθηκε, αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία επιστροφής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και ο τρόπος ελέγχου της νόμιμης χρησιμοποίησης του πετρελαίου για το οποίο χορηγείται επιστροφή του φόρου αυτού, σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενης παραγράφου 3. Με όμοιες αποφάσεις καθορίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια εφαρμογής του παρόντος άρθρου, καθώς και ο τρόπος ελέγχου της νόμιμης χρησιμοποίησης των παραλαμβανομένων με μερική ή ολική απαλλαγή προϊόντων.»

3. Για το έτος 2003 η επιστροφή Ε.Φ.Κ., που προβλέπεται από τις διατάξεις της παραγράφου 22 του άρθρου 15 του ν. 2386/1996 (ΦΕΚ 43 Α'), καθορίζεται στα εννέα και μισό δωδέκατα (9,5/12) του συνολικού ποσού που θα δικαιούνταν οι αγρότες του γενικού και ειδικού καθεστώτος για ολόκληρο το έτος, ενώ η επιστροφή του Ε.Φ.Κ., που προβλέπεται από τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 13 του ν. 2873/2000 (ΦΕΚ 285 Α'), υπολογίζεται επί των τιμολογίων αγοράς πετρελαίου εσωτερικής καύσης (DIESEL) κίνησης που έχουν εκδοθεί μέχρι και 15 Οκτωβρίου του 2003.

4. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου 2 περίπτωση β', προκειμένου για ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, δημόσια και ιδιωτικά νοσηλευτικά και προνοιακά ιδρύματα στα οποία λειτουργεί κοινός λέβητας τόσο για την παραγωγή θέρμανσης όσο και για άλλες χρήσεις, εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις της παραγράφου 15 του άρθρου 15 του ν. 2386/1996 (ΦΕΚ 45 Α') και της παραγράφου 7 του άρθρου 19 του ν. 2753/1999 (ΦΕΚ 249 Α').

5. Από την έναρξη της εφαρμογής του άρθρου αυτού καταργούνται οι παρακάτω διατάξεις όπως ισχύουν:

- α) της παραγράφου 22 του άρθρου 15 του ν. 2386/1996 (ΦΕΚ 43 Α'),
- β) της παραγράφου 6 του άρθρου 13 του ν. 2873/2000 (ΦΕΚ 285 Α').

6. Η ισχύς των διατάξεων των παραγράφων 1, 2 και 3 αρχίζει από 16 Οκτωβρίου 2003 και των λοιπών διατάξεων από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

**Άρθρο 22
Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει για τις διατάξεις του άρθρου 1 από 1.1.2004, των άρθρων 3 έως και 7 από 1.7.2003, των άρθρων 13 και 14 από 1.10.2003, του άρθρου 15 από 1.1.2003 και των λοιπών άρθρων από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά σε επί μέρους διατάξεις.

Αθήνα,

2003

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΧΡ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Θ. ΤΖΩΡΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Κ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ